

פרטיכל מס' לד' 2/
מישיבת ועדת העבודה
ביום ד', כ' בתמוז תש"י (5.7.50).

נוכחים חברי הועדה: היו"ר ע. גלובמן
מ. אונא
מ. בנטוב
י. גיל
א. גולדראט
ב. הרפז
א. כהן
ח. כהן-מגורי
ח. לפדן
ח. רובין
י. שמחוני

מוזמנים: י. גוריון - מנהל אגף השיקום במסדר הבטחון

הישיבה נפתחה בשעה 10.45.

היו"ר ע. גלובמן: אני פותח את הישיבה.

י. שמחוני: ברצוני להודיע לוועדה כי חבר הכנסת ילין-מור פנה אלי אמש בבקשה בבקשה לגורל הסתיגויותיו לחוק משפחות החללים. לא ידעתי להשיב לו דבר, כיון שהסתיגויות האלה לא הגיעו אלי. הוא סטר לי העתק של שורת הסתיגויות, אשר, לדבריו, נמסרו בשעתו ליו"ר ועדת העבודה, אבל מסום מה לא הגיעו לדיון. הסברתי לו שהועדה כבר גמרה עבודתה לפני עשרה ימים; החומר נמצא בהדפסה ואיננו יכולים לשוב ולדון בהסתיגויותיו. הוא הסכים לוותר על כל הסעיפים של הסתיגויותיו, פרט להסתיגות יסודית אחת של החוק המבקשת להוסיף להגדרה "שירות צבאי" את הנוסחה הבאה: "לצורך חוק זה, ייחשב כשירות צבאי כל שירות בפעולה מאורגנת נגד שלטונות המנדט הבריטי בא"י, מיום פירסום הספר הלבן - 17.5.1939".

לא היה בהצעה זו מטרה חידוש, מלבד זה שהיא מרחיבה את היריעה והולכת אחרנית ב-11 שנים. הייתי מאד מודאגת מהצב הפרוצדורלי והבאתי את הענין ליו"ר ועדת הכנסת. דעתו היתה שמחובתנו לתת מעמד רשמי להסתיגותו של חבר הכנסת ילין-מור. לא קבלתי מחברי הועדה תגובות מיוחדות ואני מציעה לכלול את ההסתיגות הזו בגוף ההסתיגויות.

היו"ר ע. גלובמן: אני הסברתי לחבר הכנסת ילין-מור כי הוא טועה; הוא מסר לי הסתיגויות לחוק הנכים ולא לחוק משפחות החללים. אולם מספר שהוא הגיש את הסתיגויותיו בכתב, 24 שעות לפני הגשת החוק, וישנו נוהג שכל חבר כנסת יכול להכניס הסתיגות, אינני רואה כל טעם להתנגד לכך.

לישיבה זו ישנה מטרה נכבדה. גוריון הגיש לנו בכתב את תכנית פעולתו של אגף השיקום בשנה הבאה. כפעל שידוע לכם, בא קיצוץ בתקציב הרגיל של אגף השיקום. נוסף לסו"ס שהיה לגוריון עם האוצר, ראיתי חובה לעצמי, כיו"ר הועדה, לבוא

בדברים עם שר האוצר, והובטח לי שתימסר הודעה בכנסת, שהסכום הזה יכוסה מתקציב הפיתוח. הודעה על כך נמסרה ליו"ר ועדת הכספים.

עלול להיות מצב, שועדת הכספים טוב תקצף בתקציב זה, וזו חוטבני שעלינו לקיים שני דברים: א) לברר את התכנית שהציע גוריון, על פעולת אגף השיקום; ב) אולי נביא הערות ושנויים; אם לא תהיינה הערות - נסכם את הדברים ונמסור את הסכום לוועדת הכספים - ובזמן.

תכניתו של גוריון הוגשה לכל החברים ונמצאת בתיקים. אין לי כל ספק שכל החברים קראו אותה.

אני חוטס שהדיון בוועדה הכספיים יתחיל עד שאנחנו נגמור את הבירורים ואני רוצה להציע הצעה, ברשותכם. יכולים להיות בינינו חלוקי דעות על סעיפים שונים, אולם אין כל חלוקי דעות על הסכום הגלובלי שיבוא לאיסור ועדת הכספים. האם אתם מסכימים שאני, בשם ועדת העבודה, אודיע ברורות לוועדת הכספים שאנו עומדים על הסכום הגלובלי של התקציב, אטר יכלול גם את הקיצוץ אשר קיצו בתקציב הרגיל?

י. גוריון: כדי שתדעו את הפרטים, אני הגשתי תקציב של 4,500,000 ל"י; אוטרו לי שהתקציב הרגיל - 3,300,000 ומתקציב הפיתוח - 800,000 ל"י. אם שר האוצר יקיים הבטחתו שהקיצוץ בתקציב הרגיל יתכסה ע"י תוספת מתקציב הפיתוח, יישאר רק הפרט של 100,000 ל"י.

י. שמחוני: אני מבקשת שגוריון יתן מקירה על הספרים, כדי שנוכל לתת יפוי כוח כזה ליו"ר הוועדה.

לעצם הפרוצדורה, אני מסוכנעת כי אדם אשר עיין בתקציב זה צריך ליפות את כוחו של יו"ר הוועדה שילחץ בנקודה זו, כי אחרת תמסוט כל תכנית השיקום. אנו החלטנו על תלמולים לנכים ולמשפחות החללים והטכומים מוכרחים להיבנות. אנו צריכים לתת מיד את היפוי כוח, עוד לפני שנלמד את פרטי הפרטים.

א. כהן: גם אני בעד יפוי כוח כזה, אלא נקודה אחת לדעתי, טעונה הבהרה קודמת. תקציב הפיתוח מוקדט כולו לפעולות קונסטרוקטיביות. האם הסכום שיאוטר מתקציב הפתוח יוקדט לטעיפיים שיש בהם מסום פעולות פתוח?

גוריון: ודאי.

היו"ר ע. גלובטן: גם בתקציב הרגיל, בניגוד לתקציבי יתר המסרדים, מוקדט חלק רציני מאוד לדברים קונסטרוקטיביים.

לדעתי, טעה גוריון שלוש טעויות קטות: אני חוטס שהוא אופטימי מדי בהערכותיו לגבי התגמולים שהוא יצטרך לשלם הטנה. לי ברור שהחוק עצמו יגרור אחריו תוספת גדולה של תלמומים. כל זמן שהכנסת לא חקקה חוק, לא הגישו אנשים רבים את תביעותיהם, אולם כעת יגישו כמעט כולם.

הלואי שאתבדה, אולם אני חוטס כי הקצב שו נקט גוריון לגבי הפחתת מכשירי הפעולה שלה, הוא מהיר מדי.

הערכותיו של גוריון לגבי הכספים שהוא יצטרך להסקיע כסיוע לפחוטרי עבודה, הן גם כן אופטימיות מדי.

י. גוריון:

ראשית, עלי לקבוע כי הגשתי את הצעת התקציב של 4.500.000 ל"י, בחודש דצמבר כש
אשתקד. לא יכלתי אז לחשב מראש שנויים העלולים להתהוות ושהוכנסו
במשך הזמן - גם תוך כדי המציאות וגם תוך כדי חקיקת החוקים.

בדרך כלל בעבודה זו, הנעשית תוך כדי תהליך של שחרור, קשה מאד לקבוע דברים כמספרות, כי קצב השחרור מספיע מאד והמצב האובייקטיבי של שוק העבודה חשל תנאים כלליים בארץ, גם הוא מספיע ואין לחזות זאת מאסט. אף על פי כן, אי אפשר שלא להכנס לאיזו שהיא מסגרת של הערכה.

בשעה שהגשתי את התקציב, לא ידעתי שהמסגלה תאמר: אי אפשר לנו לחרוג ממסגרת של אשתקד ועל כן, תן לנו עצות אחרות. אני בקשתי הגדלת התקציב ב- 900.000 ל"י לעומת אשתקד והזכרתי בתזכיר שהגשתי, כי מתוך 4.500.000 ל"י, תוחזר כמחצית הסכומים במשך הזמן. אלה הם הסכומים המוסקעים בקרנות לפתן הלוואות. כאשר אמר לי שר האוצר, כי אין כל סיכוי להגדלת התקציב הרגיל, אמרתי לו כי יתן לי מתקציב אחר או מקרנות, והוא נענה להצעתי וקבע שהתקציב של אשתקד יישאר בטלואו, בתוספת של 800.000 ל"י מתקציב הפיתוח. אינני יודע מה גורל 100.000 שנעלמו.

בסעיפי התקציב השונים, יכלתי כבר הפעם להתבסס על נסיוננו בשנה הקודמת. לטעמתי, הערכות אשתקד, גם הן התאמתו פחות או יותר. בשנה החולפת דרשתי תקציב הרבה יותר גדול, אולם מכיון שלא קבלתי אותו, לא יכלתי לעשות פעולות קונסטרוקטיביות במידה מספיקה. התקציב הספיק לניהול העבודה השוטפת, לתשלומים לנפגעים ולמשפחות חללים, תשלום חוסר עבודה, סידור ראשון; כל הדברים ההכרחיים. תקציב השנה הזו הוא הפוך - הוא מקדיש את מרבית הסכומים לפעולות קונסטרוקטיביות ורק חלק לפעולות הכרחיות, שוטפות ובלתי חוזרות.

נכון מה שאמר היו"ר, כי בטוח הנפגעים אנו עלולים לעמוד בפני הפתעה. כבר כתוב באותו תזכיר שצורף לתיקום, כי ידוע כבר שמספר התובעים והזכאים יהיה הרבה יותר גדול, לאחר הבדיקות הרפואיות של מחצית הנפגעים בערך, ועלול להספיע על התקציב. הוא הדין בחוק משפחות החללים. השנויים שהוכנסו ע"י ועדת המסנה בלבד, מעלים כבר את ההוצאה; התביעות שתוגשנה עקב פרוטום החוק, עלולות להגדיל את מספר התובעים והזכאים. אני הערכת שישני סעיפים אלה נצטרך להוציא 400.000 ל"י, יותר מאשר חשבנו תחילה. אם אתם רואים שאני שקט בנוגע לזה, הרי זה נובע מן העובדה שהסכומים אשר ציינתי לתשלומי חוסר עבודה וסידור ראשון, יפחתו בהרבה לעומת ההערכה. זה יכסה בחלק את ההפרס.
מן הצבא

לאחר ששוחררו כבר כ-100.000 איש עד 1 ביולי, ישנם כ-1.000 מחוטרי עבודה, ואף הם חלקיים, מחוץ לנפגעים, ומספר זה מקבל מאתנו דמי חוסר עבודה. דמי חוסר עבודה ניתנים לחייל במשך תקופה של שמונה שבועות מיום שחרורו. אני יודע עכשיו בדיוק מה מספר האנשים העומדים להשתחרר עד מרץ 1951. אז כבר לא נהיה חייבים למשוחררים כל שיקום, כי הם נכנסו לצבא בתקופת שלום. הודענו בזמנו כי כל מי שהצטרף לצבא אחרי מרץ 1949, לא יהיה זכאי לשיקום. עד מרץ 1951 צפויים לנו שחרורים של 12.000-13.000 איש. הסכום אשר יוקדש לטיוע לחוסר עבודה יהיה הרבה יותר קטן מאשר בהערכה. זה כמובן סותבה, אם מצב העבודה יתמיד עד מרץ 1951. הוא הדין לגבי סידור ראשון. אני מקוה שיטארו לנחשכומים ניכרים אשר יוכלו לכסות בחלק את ההפרס. ברור לגמרי כי כל קיצוץ בסכומים שאני בקשתי יביא להפחתת הפעולות הקונסטרוקטיביות.

הבאנו בחשבון שיקום ל 800 נכים
ו-500 משפחות חללים.

ה. כהן-טגורי: ברצוני לדעת איזה טכום הוצא בשנה החולפת לתגמולים.

י. גוריון: הוצאנו 480,000 ל"י לנכים ו-360,000 ל"י למשפחות חללים.

במסך השנה הזו נצטרך לשלם תגמולים חד-פעמיים לאותם הנכים אשר הועדה הרפואית קובעת להם אחוז נכות לעלה מ-10 ועד 50. בתשלומים אלה נצטרך להשקיע במסך השנה בערך 230,000 ל"י.

ישנה עוד דרך אשר מעזור לנו במסך השנה הזו. באותה מידה שיקצנו לנו 100,000 או 200,000 ל"י, או שהתגמולים יעלו יותר ביוקר, נוכל להשתמש בכספי הקונסורציום, בכספי הקרנות המשותפות עם הבנקים, למתן הלוואות לטיקום נפגעים.

להערה השניה של יו"ר הועדה, על הקיצוצים במנגנון המטרד והפחתת ההוצאות האדמיניסטרטיביות במסך השנה הזו, עלי לענות כי עד היום הוצאו הקיצוצים לפועל. קבענו שבחודש אפריל נקיים רק 85% מהמנגנון שהיה קיים ברבע השנה האחרונה של אסתקד, שב-1 ביולי נקיים 75% מהמנגנון ומחודש אוקטובר ארד המנגנון ל-50%. עד יולי הוצאו לפועל הקיצוצים בדיוק במרץ. קשה מאד לדעת מה תהיה השתלשלות העניינים להבא, מה יהיה מצב העבודה וכד', אבל בדרך כלל אנו הולכים בעקביות אחרי התכנית שקבענו מראש.

תנאי מוקדם לעבודת האגף הוא, שהתקציב הזה, שאמנם נערך לפי סעיפים, יימסר לרשות ראש האגף, לפעולה חפשית, עם רשות העברה טעיף לטעיף. דברים אלה אי אפשר לקבוע במטממות - זה היה ברור במסך כל הזמן.

בטעיף ההסכלה הגבוהה אין יכולים לחול שבויים, כי אנו קשורים כבר בהתחייבויות מראש.

הטכום המוקדם להכשרה מקצועית אינו גדול; הוא נודד בין 30,000 ל-15,000 ל"י בחדש, ובהתחשב עם מספרם הגדול של הנכים אשר צריכים לקבל הכשרה מקצועית וחיוניות הסעיף הזה, לא נוכל לסגור אפטרות כלשהי לצמצום. על כן, איפוא, אנו טוב מוגבלים במסך הפעולות הקונסטרקטיביות.

דיוור ארעי ז"א: אט אנו מקבלים מהצבא או מהאפוטרופוס בתים או מבנים, אין זו דירת קבע הניתנת לחייל, אלא הוא מקבל דיוור ארעי. צריך למסור לו דירה מתאימה לדיוור, ואנו צריכים להשקיע בכל בנין כזה, כסף רב לתיקונים, סידורים טניטריים וכד'. אני רוצה לציין שזה עתה גמרנו התקנת מחנה שקבלנו מהצבא הנקרא: מחנה הנטל בחיפה. שם ישנם צריפים ובנייני בלוקים יפים והפכנו אותם לסמונים דירות לנפגעים. השקענו בתיקונים וכד' - 18,000 ל"י. נוסף על כך, יש לנו בערך 10 מעונות לרווקים ובהם 1500 חייילים וחייילות מפוררים. החזקת המעונות האלה גם היא כרוכה בהוצאות גדולות. בטעיף הדיוור הארצי לא יכול כל טינוי.

הטינוי היחידי העלול לחלל הוא, בקרנות. קרן הראשונה היא: הקונסורציום. הוא פעל אסתקד בסכום של טיליון ל"י והטכים לפעול במסך השנה הזו בעוד טיליון ל"י. אנו מטתפים ב-40% ואנו הראשונים להפסד. ישנה קרן משותפת עם "אוצר החייל" ושם מקבלים הלוואות קטנות, עד מאה ל"י.

ח. למדן: האט לא היה נכון שבטבלה זו תשתקף גם ההחזרה?

י. גוריון: נתבקשתי ע"י סר האוצר למסור לו את טבלת ההחזרות, ועשיתי זאת. אני יכול למסור אותה גם לחברי הועדה.

ברצוני להסביר לוועדה באיזה סעיפים יפגע הקיצוץ באופן ישיר. קיים הסכם בינינו ובין מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית. איננו עוזרים לגופים העולים על הקרקע. פרט אם יש ברצוננו לעזור להם בהוצאות צדדיות סיועיות. אבל בכל ישוב של בודדים על הקרקע, בודדים המצטרפים למשקים קיימים, אין הסוכנות היהודית יכולה לתת את הביטוח והציוד, ואנו עושים זאת. הסכמו לתת לסוכנות היהודית הלואה של 400 ל"י על כל מתישב כזה. לזה הקדשנו בסנה החולפת 200,000 ל"י. אנו מביאים בחשבון שיהיו 500 מתישבים כאלה בסנה זו. על חשבון ה-500 מן הסנה החולפת נשאיתי חייב 100,000 ל"י ועלי להחזיר הסנה. לכן כתוב בתקציב: 300,000 ל"י להתיישבות.

הקואופרטיבים. פה אנו מביאים בחשבון 120,000 ל"י כהסקה מצדנו לקרנות, כדי שיתנו לנו אות לקואופרטיבים. את הקרן הזו אנו מקיימים בשיתוף עם קופת הקואופרטיבים של מרכז הקואופרציה. עד עכשיו הוקמו קרוב ל-90 קואופרטיבים השייכים לאותו מרכז. עד עתה חתמנו על חוזה על קרן של 50,000 ל"י. במידה שיחזר לנו הכסף, נהיה מוכרחים להתבקש בסעיף הזה ויהיה בזה קיפוח קשה מאד של אותם הגופים הרציניים והטובים, העושים עבודה קונסטרוקטיבית חשובה, וזה עלול לפגוע במאות החיילים אשר יצטרפו לאותם הקואופרטיבים.

ה. כהן-טגורי: האם קואופרטיבים אשר אינם שייכים למרכז הקואופרציה יכולים גם כן לקבל הלואה כזו?

י. גוריון: כן, אבל לא מהקרן הזו, אלא ממקום אחר.

מפעלים בישובים חקלאיים. במסך הסנה החולפת הוקמו 50 בקורות ישוב חקלאיות של חיילים משוחררים. בסנה זו יוקמו עוד 20-15, וביחד תהיינה 70 בקורות כאלה. הסוכנות, הקק"ל וקרן-היטוד נותנת להם את כל הציוד, כפי שהן נותנות לכל ישוב העולה על הקרקע, אבל רבים מהם אינם יכולים להגיע לקיום עצמי בשנים הראשונות לשבתם על הקרקע, כי הציוד אינו ניתן בבת אחת אלא טיפין טיפין, והקרקע עדיין אינה נותנת יבנלה, וחלק מהישובים ניגס להקמת מפעלי, מלאכה, חרוסת וכד'. ראינו צורך לעזור להם בזה והבאנו בחשבון סכום של 115,000 ל"י.

אינני רואה כל סעיף אחר אשר נוכל לפגוע בו מלבד הסעיף הזה, למרות העובדה שאינני רוצה לעשות זאת. אני מנהל כעת מו"ט עם כמה מוסדות על הקמת קרן כזו, בכדי שנוכל להסקיע כספים ולעזור להם.

אולם, כיון שאנו עומדים בפני קיצוץ, אני חושש שזה יהיה הקרבן.

אשר לשכון, הוא מסורין באותם סעיפי הקרנות. באנו לידי הסכם עם אותם הבנקים, שיסקיעו יחד אתנו עוד טיליון ל"י לסתן הלואות לצרכי שכון. אי אפשר יהיה לפגוע בסעיף זה.

ברצוני לומר מלים אחדות בענין השכון, ואולי ועדת העבודה תוכל להיות לנו לעזר.

עלי לציין שטר האוצר ומשרדו עשו עוד מעטה חשוב מאד. בטעה שבאנו לגמור עם הבנקים על 2 טיליון לירות נוספות, אמרו הבנקים הקטנים חוץ סאפ"ק, כי הם מוכנים לעשות זאת אבל אין להם כסף ודרשו שהאוצר יתן להם פקדון. הוא נתן כספים רבים, אבל אוצר המדינה אינו בכון היום לקבל על עצמו דבר שהבטיח, אם גם לא בפה מלא, בשנה החולפת. אני מתכוון להלואות אפותיקאיות לחיילים משוחררים לגמ שכון.

במו"ט שהיה לי עם שר האוצר לפני חודש, הוא הודיע לי, כי הדבר הוא בלתי אפשרי. לא באה בחשבון כל תוספת שהיא להלוואות אפוזיקאיות לצרכי שכונ. דבר זה החליטה הממשלה לגבי כלל השכונ, היות והיא נמלה על עצמה את עול שכונ העולים ואינה יכולה לשאת בהוצאות שכונ נוספות. את כל הנמצעים שהיא יכולה לתת, היא מקדישה לשכונ העולים.

איננו יכולים להוריד את השאלה הזו מעל הפרק, כי האגף קבל על עצמו לענות לצרכי החיילים מטעם הממשלה, והוא צריך לענות לצרכיהם עד אפריל 1951. אי אפשר לענות לחייל המבקש הלוואה לשכונ, מצבו וע ואין לו היכן לגור, שיחכה עוק, אם כי עברה שנה וחצי מיום שחרורו. דבר זה הובטח תוך כמה פגישות, גם עם מרכז איגוד החיילים המשוחררים ועל יסוד זה מתנהל סו"ס עם גורמים שונים על דבר קרקע; בעטה רישום של חיילים ואלה שלא זכו להכנס ל-1,200 היחידות שכבר נבנו, עומדים בתור. העובדה שההלוואות לא תינתנה, עלולה לעורר תגובה קשה מצד החיילים ולפגוע בחלק ניכר הזקוק מאד לדירה. אם ועדת העבודה תמצא אפשרות להתערב בדבר ולהטפיע שההכנסה הזו תקוים, נוכל לומר שפעולת השיקום שלנו הקיפה את כל שטחי הפעולה וענתה על רובם.

היו"ר ע. גלובמן: אני מבין שיש לך שלוש בעיות: א) איטור התקציב במלואו. החזרת קיצוץ ה-300,000 ל"י ושל טאה אלף ל"י. ב) אתה חושש שאם הקיצוץ לא יוחזר, תחול הפגיעה בהתישבות ובקואופרציה.

בכמה עולות לך ההתחייבות שלך, כולל המוסדות השונים והפנסיות?

י. גוריון: הקונטרציום - 480,000 ל"י; ההתישבות - 300,000 ל"י והשכונ - 480,000 ל"י. יחד - מיליון ומאתים אלף ל"י בערך.

ח. למדן: אני חוזרת לשאלתי הראשונה, מבחינה עניינית. אם כללת בהצעת התקציב שלך כל ההתחייבויות הכספיות שיש לך למוסדות, לא רק לאנשים, מדוע לא הורדת מהצעת ההו אות את הסכום שעלול לחזור מההלוואות.

י. גוריון: כל סכום החוזר - חוזר לאוצר המדינה ואינו עומד לרשותו של האגף.

ס. אונא: היה כדאי לשים לב, אגף מספיעים העתודות וצבא הקבע על אחוז הנפגעים בצבא? היה חשוב, אחרי תקופה מסוימת, להביא את המספרים גם אלינו.

נ. הרפז: אני חושב שדרישתנו צריכה להיות, שהמוסדות המשותפים עם הקרנות הסובל, יחליטו על כך שכל הסכומים הנכנסים אליהם, ימשיכו לשמש למטרות השיקום.

י. גוריון: בחוזה עם הבנקים ישנו סעיף, שהכסף החוזר איננו מוחזר לממשלה, עד שתסולמנה ההלוואות. ע"פ אזהרה הוא שמש כערבות גלובלית.

אשר לשאלתו של אונא, נכון שצבא הקבע והעתודות עלולים להיות גורם רב ערך בתקציב אגף השיקום בשנה זו, וביחוד בשנים הבאות, לגבי תגמולים לנפגעים. הסקובל בעולם הוא,

ט-4-3 אחוזים של פגיעות קורים תוך כדי איטונים. אצלנו האחוזים הם יותר קטנים עד עתה. בצבא הקבע, בשלושת החדשים האחרונים, היו רק 6 מקרי טות ואף הם בחלקם מתאונות ורק בחלקם מאיטונים. כך שהשאלה הזו כיום היא קטנה לשי; ערוך.

יש גם כשהו לקולא בענין תקציב התגמולים והוא, שבה בטידה שאנו מסדרים את הנכיים ומשפחות החללים בטידור קבוע, ע"י טכסה או בשיקום כלכלי, באותה מידה אנו רואים להפחית להם טכומים מסוימים. פעולה זו עדיין לא נכנסה למסגרתה הסלמה, כי עדיין לא עברו 6 החדשים הראשונים הדרושים לכך, ואני מאמין שתוך כדי השנה יגדלו ההפחות האלה באופן ניכר.

אני רוצה בהזדמנות זו, לסטור לחברי הועצה אינפורמציה קצרה. בעקב חוק הנכיים (תגמולים ושיקום) מנינו ועדות רפואיות, מנינו קצין תגמולים, הודענו בעתונות ובכל האמצעים שהיו בידינו לנכיים שיגישו את תביעותיהם. מנינו כארבעים רופאים התחלקים ל-11-10 ועדות בארץ. עד היום הגישו 2,700 נכיים תביעות לקצין התגמולים. התיקים ופרטיהם של 1,200 מהם, כבר הועברו לוועדות הרפואיות; ל-900 מהם כבר נקב יחוז נכותם; 300 בטיפול ובערעורים ונשארו עוד כ-1,500. אלף מהם מחכים לתיקון חוק הנכיים. הפעולה הזו מוכרחה לארוך זמן רב, ואם כי היא גורמת לנו הוצאות מצד אחד, כי אנו מטלמים לאנשים שלא ברורה דרגת נכותם, אבל היא גורמת לבירורים יסודיים. ישנן כמה תופעות שקשה לטפר עליהן, איך הס.ר. נתן תעודות לאנשים ולא ידע מה לרסום להם. אינני מעוניין לפרסם ולגלות את הדברים, ואני יודע שהתעודות ניתנו בתנאים קשים, בשעה שהס.ר. היה עמוט עבודה, אבל בכל זאת נעשו מעויות רבות וקשות ועלינו לתקנן כעת.

היו"ר ע. גלובסון: אני מציע טכום כדלהלן:

(א) אבו מתיצבים ליטין התביעה הכספית, כולל הסכון וההתייבות.

(ב) חברי הועדה יעלינו בחומר, ואם תהיינה הערות ותיקונים - יביאו אותם לישיבת הועדה.

הישיבה תעלה כשעה 12.15.